

12 ઊમૂર ન્યૂઝલેટર

સિલ્કે હયાત

ઊમૂર કઝા

અંક 11 | શેહરે જુમાદિલ ઊમર 1443 | ગુજરાતી

અમીરુલ મુમેનીન (અ.સ.) એ અપણે
[[અહસીન્ એલા મન્ અસાઅ એલઈક]] નું
સબક શીખવ્યું છે, આપણાં સાથે ગમે તેટલું
ખરાબ થયું હોય, પણ માફ કરી દેવાના
કારણે અપણે ખરેખર અમીરુલ મુમેનીન
(અ.સ.)ના એહસાનને હાસિલ કરનાર બની
જઈએ છીએ.

ચિત્રમાં જોવાઈ છે કે એહસાનનું પલ્લું

હંમેશા ભારી રહેનાર છે.

ચિત્ર - ઝૈનબ મૂર્તઝાભાઈ શાકિર

સગા-સંબંધીઓ સાથે સલાહ અને કરારની જરૂરત

લખનાર- મુલ્લા તાહેર અકબરભાઈ | મોઅલ્લીમ કિરામ- પરતાપુર

ખુદા તઆલા કુરાને મજીદમાં પરિવાર અને સગા-સંબંધીઓનું મહત્ત્વ બતાવતા ફરમાવે છે કે:

ياايهاالناس انا جعلناكم شعوباً وقبائل لتعارفوا (سورة الحجرات)
ખુદા તઆલાએ દરેકને પેદા કર્યા અને પછી એ લોકોને કબીલાઓ અને પરિવારોમાં વિભાજિત કર્યા. કબીલાઓ અને પરિવારોનો શું ફાયદો છે? કે તેનાંથી મારાસની ઓળખાણ છે, અને બીજું શું? કે બધા એકબીજાથી યારી અને મદદ મેળવે છે, એકબીજાને વારિસ થાય છે, સંબંધીઓના હકો અદા કરે છે, આપસમાં હળીમળીને પ્રેમથી રહે છે.

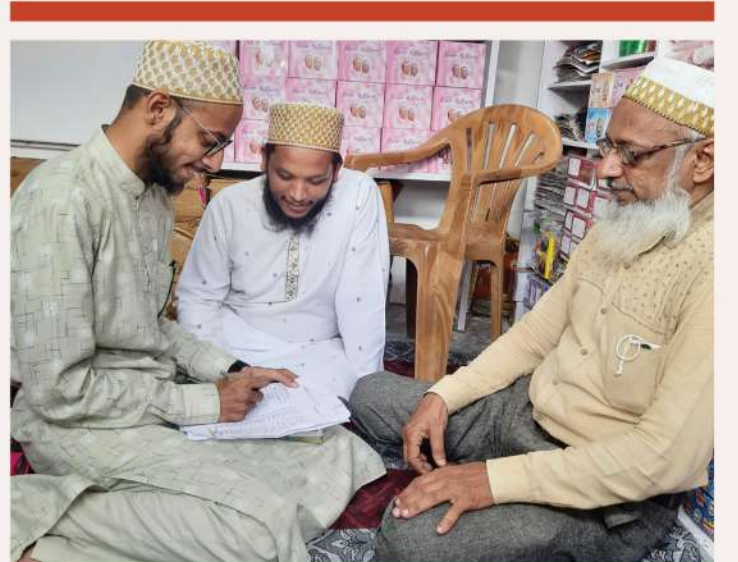
મારાસને તેનાં જીવનમાં દરેક સમયમાં પરિવારની જરૂર પડે છે, સહેલાઈમાં, મુશ્કેલીમાં, ખુશીના પ્રસંગમાં, દુખના સમયમાં -કોઈ પણ હાલતમાં પરિવારનું હોવું ઘણું જરૂરી છે. રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.), અઈમ્મત તાહેરીન(અ.સ.), દોઆત મુત્તલ્કીન(રી.અ.) દરેક યુગમાં મુમેનીનને સગાસંબંધી- પરિવારનું મહત્ત્વ સમજાવતા રહ્યા અને આપસમાં મેળાપ અને મદદ ની સલાહ આપતા રહ્યા. જે રીતે રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ફરમાવે છે કે:

“_____للهالرحم تريد في العمر”
મળવાથી ઉમર વધે છે,

પરંતુ તે સાથે આ દુનિયાની પરિસ્થિતિ એવી છે કે સગામાં – પરિવારમાં ઝઘડા અને અણબનાવ બને છે, કેમ કે પરિવારમાં રહેનાર દરેક વ્યક્તિની પ્રકૃતિ જુદી હોય છે, તેમનું દિમાગ, તેમની નીતિ, તેમનાં કાર્યો, તેમની ફિત્રત, તેમનું વ્યક્તિત્વ બીજા વ્યક્તિ કરતાં અલગ હોય છે, જેના કારણે અભિપ્રાયમાં વિરોધાભાસ પેદા થાય છે, કે જે બીજા ઝઘડાઓ અને

ગુંચવણો પેદા કરે છે, ઘણી વખત નાના-નાના ઝઘડાઓનાં કારણે ઘણું મોટું નુકસાન થઈ જાય છે, જેમ કે એક-બીજા સાથે વાત કરવું બંધ કરી દેવું, સંબંધ તોડી દેવું, ત્યાં સુધી કે પોતાના મુમિન ભાઈ માટે દિલમાં અદેખાઈ અને નફરત પેદા થઈ જાય જેના લીધે એકબીજાને જાન-માલનું નુકસાન પહોંચાડવા પર તત્પર બની જાય.

લગભગ એમ જોવામાં આવે છે કે પરિવારમાં ઝઘડાઓ દોલત અને વિરાસત બાબતે થાય છે, આ બધી બાબતોથી મુમિન હિફાઝતમાં રહે, અમાન અને સુકુનમાં રહે તે માટે રસુલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)એ વિરાસતનાં નિયમો અને કાનૂન બનાવ્યા, જેના લીધે દરેક વ્યક્તિને તેનાં હક પ્રમાણે હિસ્સો મળે અને સગા-સંબંધીઓના દરમિયાન ઝઘડાઓ ન થાય, તે જ અભિપ્રાય પર અદાઈલ અજલ સૈયદના આલિકદર મુફદલ સૈફુદીન (ત.ઉ.શ.) partnership deed (ભાગીદારી ખત) ને નિયમ

વેપાર બાબતની દરેક વસ્તુ લેખિતમાં હોય તો સુલેહ અને મનમેળ જળવાઈ રહે છે.

અનુસાર ભરવાનું ભારપૂર્વક સૂચવે છે જેથી વેપારમાં કોઈ પ્રકારના મનમોટાવ અને ઝઘડાઓ ન થાય .

તે સાથે અમીરુલ મુમેનીન મૌલાના અલી ઇબ્ને અબીતાલિબ(અ.સ.)એ એક રૂહાની નુસ્ખો આપ્યો છે કે જેના લીધે અંદરોઅંદર ઝઘડાઓ થાય જ નહીં અને જો ઝઘડો હોય તો પણ તરત જ સુલેહ થઈ જાય, એ રૂહાની નુસ્ખો શું છે કે આપ ના કલામ મુબારક – “આહસીન્ એલા મન્ અસાઅ એલઈક” તમારા સાથે કોઈ બૂરું કરે- ખરાબ કરે, તો તમે તેની તરફ એહસાન કરો, આમ કરવાથી જિંદગી ખુશહાલ રહેશે અને અમીરુલ મુમેનીન(અ.સ.) નું એહસાન આવશે.

અમીરુલ મુમેનીન (અ.સ.) ના આ કલામની ઝીકર કરતાં અદાઈલ અજલ સૈયદના આલિકદર મુફ્દલ સૈફુદ્દીન (ત.ઉ.શ.) મુમેનીનને નફરત મૂકી દેવાની અને સંબંધ અને મોહબ્બત રાખવાની હિદાયત આપે છે, તે સાથ મોટું એહસાન કરીને આ વર્ષ અદાઈલ અજલ સૈયદના મોહમ્મદ બુરહાનુદ્દીન (રી.અ.) ના મિલાદ મુબારકની વાઅઝમાં આ કલામ મુબારકથી મુમેનીન ફાયદો કેવી રીતે મેળવે તેનો રસ્તો બતાવ્યો, આપ મૌલા(ત.ઉ.શ.) ફરમાવે છે કે

- કોઈ તમારા સાથે સંબંધ તોડી નાખે તો તમે સામને સી એ શખ્સ ઉપર સલામ પઢો

- કોઈ શખ્સ તમને avoid કરે યા ignore કરે તો તમે એહની તરફ સિલત કરો – એહને હદીયા આપીને તમારા સી કરીબ કરવાની કોશિશ કરો.

- કોઈ શખ્સ તમારા સી cornered થઈ જાય હતા કે એહના ઘરે જમન રાખે અને તમને ઇઝન ના આપે તો તમે એહને મોહબ્બત અને કરામત ના સાથે જમનનું ઇઝન આપો અને તમારા ઘરે એહને જમવા બુલાવો.

આ રીતે મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.) ઉદાહરણ આપીને સમજાવી દે છે કે કેવી રીતે આપણે “અહસીન્ એલા મન્ અસાઅ એલઈક”ની હિદાયત પ્રમાણે અમલ કરવું જોઈએ, અને ઝઘડાઓ અને અણબનાવને ખતમ કરી, તેને મોહબ્બત અને સુલેહના રૂપમાં ઢાળવું જોઈએ, જેથી પરિણામ શું આવે? કે આપણે સૂકુન અને આરામના સાથે જિંદગી વિતાવીએ.

મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.) એ ઉમુર કઝા ની કમિટી કાયમ કરીને તેનાં ખિદમતગુઝારોને ખાસ ખિદમત સોંપી છે કે મુમેનીન આપસમાં હળીમળીને રહે અને જો કંઈ કજિયા થાય તો તે અંદરોઅંદર જ સહેલાઈ થી હલ થઈ જાય, તે ઉચ્ચ ધ્યેયની ઝીકર કરતાં આપ મૌલા (ત.ઉ.શ.) ફરમાવે છે કે “મોહબ્બત અને સલાહ સી આપસના કઝાયા ને હલ કરે, આમ કોર્ટમાં ખેંચીને ના લઈ જાય આમ, આપસમાં ઉમુર સહેલ કરીને- વેપારમાં partnership deed ભી નિઝામ મુતાબિક હોઈ.” ખુદા તઆલા એહસાનની પાકઝાત સૈયદના આલિકદર મુફ્દલ સૈફુદ્દીન (ત.ઉ.શ.) ની ઉમર ને શરીફને કયામત ના દિન લગ દરાઝ અને દરાઝ કરજો, આમીન.

સગાંસંબંધના લોકોને મળવાથી ઉંમર વધે છે

આલમે ઈમાનથી ઉમુર કઝા ની જલક

મુદાઓનો હલ કાઢવું

ઈન્દોર

ઈન્દોરમાં ઉમુર કઝાની ઓફિસ કાયમ કરવામાં આવી છે, જેમાં 10 થી 12 સભ્યો ખિદમત કરી શકે છે, મુમેનીનને કોઈ મુશ્કિલ આવે અથવા કજિયા બાબત સવાલો હોય તો તેઓ ઓફિસમાં આવીને ખિદમતગુઝારોથી વાત કરી શકે છે. ખિદમતગુઝારો બંને પક્ષોની વાત વિગતવાર સાંભળે છે અને તે પછી તે કજિયાને હલ કરવાની કોશિશ કરે છે, જેથી બંને પક્ષોનાં મુમેનીન વચ્ચે કરાર થાય અને ખુશ થાય.

મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.) ની દુઆ મુબારકની બરકતથી એક અઠવાડિયામાં 80% કજિયા ઉકેલવામાં આવે છે.

લગભગ એમ જોવામાં આવે છે કે મુમેનીનના ઘણા કજિયા વિરાસતને લગતા હોય છે, તે વિરાસતના નિયમોની સમજ માટે મુમેનીનને charts આપવામાં આવે છે, જેથી તે લોકો વિરાસતના નિયમો સમજીને, ખુશ થઈને તેનાં પ્રમાણે અમલ કરે.

ઉમુર કઝા ના ખિદમતગુઝારો માટે જરૂરી યાદદહાની

શેખ મોહમ્મદભાઈ મનમાડવાલા- આમિલ સાહેબ – બ્રેડફોર્ડ

લગભગ કજિયા 3 પ્રકારના બને છે, વેપાર બાબત, વિરાસત બાબત અથવા properties બાબત અને શાદી બાબત. અને હું એમ સમજું છું કે આ બધાનું મુખ્ય કારણ લાલચ અને insecurity છે, ઉદાહરણ તરીકે એમ જોવાઈ છે કે ઘણી વાર રોકાણ કરનારને એમ શક હોય છે કે રોકાણ બરાબર નથી, પરંતુ એમને નફાની લાલચ હોય છે, તો જ્યાં સુધી એને નફો મળતો રહે છે, તે ગોઠવણ કરે છે, અને જે વખતે નુકશાની થઈ જાય છે તો ઘણી સમસ્યા થઈ જાય છે.

આ ત્રણ બાબતના કજિયા માટે ઉમુર કઝાની કમિટી એમ કોશિશ કરી શકે છે કે:

- જે રીતે મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.) વારંવાર સૂચવે છે કે મુમેનીન હળીમળીને રહે, તે જ રીતે વાચઝો અને સબકોમાં પણ આ ઝીકરો થયા કરે.

- કઝા કમિટી સેમિનારો આયોજિત કરી શકે છે, જેના

કારણે મુમેનીન બિઝનેસના સિધ્ધાંતો અને કાનૂનથી માહિતગાર થાય.

- કઝા કમિટી માટે આ વાત ઘણી જરૂરી છે કે તે પક્ષપાતી ન રહે, અને બંને પક્ષોને ભરોસો અપાવે કે પક્ષપાતી નિર્ણય લેવામાં નહીં આવે. તે માટે બંને બાજુની વાત બરાબર સાંભળે, તેને ઊંડાણથી સમજે અને તેઓની profile જોયા વગર હલ કાઢે.

- કઝા કમિટીમાં વકીલ, ડોક્ટર, અકાઉન્ટન્ટ, બ્રોકર અને કાઉન્સેલર હોવાના કારણે અથવા એમની મદદ લેવાથી બંને બાજુની પરિસ્થિતિનું સ્પષ્ટ ચિત્ર આવી જાય છે.

- કઝા કમિટી દરેક કજિયાની તમામ વસ્તુઓની નોંધ રાખે, અને તેને બરાબર file કરે, જેથી કરીને જે વખતે કજિયો લાંબો ચાલે તો તમામ records હાજર હોય.

આલમે ઈમાનથી ઊમૂર કઝા ની જલક

કોર્ટના બહાર જ નિર્ણયો થવા શું કામ સારું છે?

જુઝર ભાઈસાહેબ શાકિર, લીગલ ડીપાર્ટમેન્ટ, મુંબઈ

અદાઈલ અજલ સૈયદના મોહમ્મદ બુરહાનુદ્દીન (રી.અ.) હંમેશા મુમેનીનને પોતાના “ફરઝંદો” કહીને બોલાવતાં, આ શબ્દ મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.) સાથે મુમેનીનનો જે સંબંધ છે તેને સ્પષ્ટ કરે છે, કે અમો આપને અમારા રૂહાની બાવા માનીએ છીએ અને તે કારણથી અમે બધા મુમેનીન એકબીજાના ભાઈઓ છીએ.

આ સંબંધને સાચવવા માટે સૈયદના આલિકદર મુફ્દલ સૈફુદ્દીન (ત.ઉ.શ.) ઘણી વાર એમ ફરમાવે છે કે મુમેનીન પોતાના દરમિયાનનાં ઝઘડાઓ કોર્ટમાં હરગીઝ ના લઈ જાય, આ તત્વજ્ઞાનમાં ધ્યાન આપીએ તો એમ જોવાય છે કે ન્યાયિક વ્યવસ્થામાં ઘણા કામો હોય છે. હિન્દુસ્તાનમાં જ હજારો pending cases છે. તો જો કોઈ પોતાનો ઝઘડો કોર્ટમાં લઈ જાય તો માન્યતા માટે વર્ષો સુધી રાહ જોવી પડે, ખર્ચની વાત તો તેની જગ્યા પર છે જ. પરંતુ તેનાં સાથે કોર્ટમાં વારંવાર હાજર થવું પડે, જેના કારણે જિંદગીના schedule માં ફરક પડે અને તે વાત દિમાગમાં ફર્યા જ કરે. ઘણી વાર તેનાં લીધે તણાવ થઈ જાય. કુલ જોવા જઈએ તો આ વસ્તુમાં કેટલી રકમ, સમય અને ઉર્જાનો ખર્ચ થઈ જાય!

કરાંચીમાં મુમેનીનના દરમિયાનના કજિયાને ઉકેલવા માટે એક Central Qazaya Committee કાયમ કરવામાં આવી છે. આ કમિટી મુમેનીનના કજિયામાં બંને તરફથી નજર કરે છે, તે લોકોના દોસ્તો અને સગા-સંબંધીઓ સાથે વાત કરે છે અને તે પછી કજિયાને ઉકેલવાની કોશિશ કરે છે.

આ કમિટીમાં ગામના મશાઈખ અને બીજા ખિદમતગુઝારો ખિદમત કરે છે, જેની મદદના કારણે ભાવનાત્મક અને મુશ્કિલ નિર્ણયો લેવું સહેલ થઈ જાય છે.

એજ રીતે વકીલ પણ ખિદમત કરે છે કે જે મુમેનીનને કાનૂનની સમજ આપવામાં મદદ કરે છે અને તેઓ કોર્ટમાં ન જાય એમ કોશિશ કરે છે.

એમ શક્ય છે કે કોર્ટના બહાર સમાધાન થાય તો થોડું જતું કરવું પડે, પણ એમ સમજવું જોઈએ કે એજ વધુ સારો રસ્તો છે અને એમ જ ફાયદો છે. ન્યાયિક વ્યવસ્થા પણ એમ સુજાવ કરે છે કે મધ્યસ્થી દ્વારા કજિયાઓ હલ થાય. આપણો પહેલો ધ્યેય એમ જ હોય કે આ રીતના ઝઘડાઓ થાય જ નહીં, એમ જોવામાં આવે છે કે મોટાભાગનાં ઝઘડાઓ દસ્તાવેજો બરાબર ન બનવાના કારણે થાય છે. કુરાને મજીદમાં પણ ઝીકર છે કે જે વખત તમે કોઈને કઠ્ઠા આપો તો પેહલા તેને લખી લો, તેમાં તેઓના દસ્તખત લઈ લો અને કોઈ સાક્ષિને રાખો, કોઈને એમ ના લાગે કે એમનાં પર ભરોસો નથી તેથી દસ્તાવેજો બનાવ્યા છે, પરંતુ કુરાને મજીદ આ રીતે કરવાનું સૂચન આપે છે, જેથી આવનારાં સમયમાં ઝઘડાઓથી બચી શકાય.

મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.)માં જે વખત આ રીતના દસ્તાવેજો (જેમ કે, partnership deed) અરઝ કરવામાં આવે છે તો આપ મૌલા (ત.ઉ.શ.) એમનાં માટે દુઆઅ મુબારક ફરમાવે છે, તો શું આપણાં આપસનાં સંબંધોને સાબિત રાખવા માટે શું આ દુઆઅ મુબારક કરતાં કઈ વધુ સારી હિફઝત છે?

મુમેનીનના કજિયામાં મદદ કરવું
કરાંચી

ગુસ્સો કાબુમાં રાખવાના નુસ્ખાઓ

અમીરૂલ મુમેનીન ફરમાવે છે – ગુસ્સો એક પ્રકારનું પાગલપણું છે. અદાઈલ અજલ સૈયદના આલિકદર મુફદલ સૈફુદ્દીન (ત.ઉ.શ.) ફરમાવે છે- ગુસ્સાથી દૂર રહેવું એટલે નફ્સે અમ્મારાથી દૂર રહેવું છે. આપણાં અવલિયાઉલ્લાહ (અ.સ.)એ આપણને ગુસ્સાથી દૂર રહેવા માટે કંઈક નુસ્ખાઓ આપ્યા છે.

વિજ્ઞાને પણ આ વિષય પર સંશોધન કર્યું છે અને પોતાના ઉકેલો બતાવ્યા છે.

કોઈને ગુસ્સો આવે તો નીચે આપેલ ચીજો કરવાથી સૂકુન મેળવી શકે છે-

01

સલવાત પરવું

સલવાત પરવાથી આપણાં અવલિયાઉલ્લાહ (અ.સ.)ની ઝીકર થઈ જાય છે, અને આ સગલા સાહેબોએ આપણાં માટે જે તકલીફો ઉઠાવી છે અને જે શિખામણો આપી છે તે યાદ આવી જાય છે- જેના કારણે ગુસ્સો કાબુમાં આવી જાય છે.

02

યાઅલી ની તસ્બીહ

110 વખત યાઅલી ની તસ્બીહ કરવાથી ઘણી મુશ્કેલીઓ હલ થઈ જાય છે- એમાંથી એક ગુસ્સો છે.

03

જગા બાદલી લેવું

એક બયાનમાં મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.)એ એમ નુસ્ખો આપ્યો કે- ગુસ્સો આવે તે વખતે જો ઊભા હોય તો બેઠી જાય, જો બેઠા હોય તો સૂઈ જાય, હરકત થી સૂકુનમાં આવવાથી ઘણું relax થઈ જવાય છે.

04

ધીમે ધીમે શ્વાસ લેવું

ગુસ્સો આવે તો હૃદયના ધબકારા વધી જાય છે, તેને normal કરવા માટે ધીમે ધીમે શ્વાસ લેવું જોઈએ.

05

ગુસા ના અનુભવ ને લખી લેવું

દિલની લાગણીઓને લખવાથી પણ ગુસ્સાને દૂર કરી શકાય છે- ગુસ્સામાં જે અનુભવાય છે તેને લખવાથી પરિસ્થિતિને સારી રીતે સમજી શકસો અને દરગુઝર કરી શકસો.

બાહરીન

બાહરીન માં તસ્નીમ બાઈસાહેબાના હસ્તક મુમેનાત બૈરાઓ માટે એક વર્કશોપ કરવામાં આવ્યો જેમાં મુમેનાતને ગુસ્સાને કાબૂ કરવા બાબત ઝીકરો કરવામાં આવી અને ઘરમાં શાંતિ અને રાહત કાયમ કરવા માટેના નુસ્ખાઓ બતાવામાં આવ્યા. રોજબરોજની ઝીંદગીમાં ઘણી વખત એમ બને છે કે કોઈના સાથે ખોટો વ્યવહાર, ધોખો, ચાલબાઝી અથવા પ્રપંચ કરવામાં આવે, તે વખતે દરગુઝર કરવાની ખૂબી વાપરવાના લીધે ઝઘડાઓથી બચી શકાઈ છે, અને સલામતી મળી જાય છે, પરંતુ આ દરગુઝર કરવાની

ખૂબી વાપરવા માટે ઘણી મહેનત અને ઘણી practice ની જરૂર પડે છે, આ વર્કશોપમાં દરગુઝર કરવાના સાથે ઘણા ખૂબીદાર અને engaging અંદાજમાં માફ કરી દેવાં બાબતે ચર્ચાઓ થઈ, લગભગ 60 બૈરાઓએ આ વર્કશોપમાં હાજરી આપી. બધા ભાગ લેનારાઓ આ વર્કશોપથી ઘણા ખુશ થયા અને એમ સહમત થયા કે જિંદગીને ખુશહાલીથી જીવવા માટે માફ કરી દેવું ઘણું જ જરૂરી છે.

Activity of the Month

તમે બધા આપસમાં એકબીજાને હદીયાઓ આપો, કેમ કે તે મોહબ્બતને ઘણી વધારે છે, અને દિલોમાંથી દ્વેષ, દુષ્ટતા, ભ્રષ્ટાચારને દૂર કરે છે.

શેહરે રજબૂલ અસબના ઈબાદતના દિવસો આવનાર છે, ચાલો! આપણે સાથે મળીને તેની તૈયારી કરી, શું તૈયારી? કે આપસમાં એકબીજા માટે આપણાં દિલોને સાફ કરી લઈએ.

મુમેનીન ના તઅસ્સુરાત

શરૂઆતમાં મારા પાસે વેપાર શરૂ કરવા હુન્નર અને મૂડી નહોતી, પણ મૌલાનલ મીનઆમ (ત.ઉ.શ.)ની દુઆઅ મુબારકની બરકતથી partnership deed ના માધ્યમથી મને યોગ્ય partner મળી ગયા અને મને ઘણા ઓછા સમયમાં બરકત થઈ ગઈ.

ઘણી વાર એમ થયું છે કે જે વખતે લોકો મારા વિષે ખોટી વાત અથવા ખરાબ વાત કરે છે, તે વખતે હું અમીરુલ મુમેનીન (અ.સ.) નાં કલામ “આહસીન્ એલા મન્ અસાઅ એલઈક” અને અદાઈલ અજલ સૈયદના અબ્દેઅલી સૈફુદ્દીન (રી.અ.)ના કલામ મુબારક “જે નમા રબ ને ગમા”ને યાદ કરીને ગુસ્સાને કાબૂ કરી લઉં છું, જેના લીધે મને ઘણું સૂકુન થાય છે.

